

שתי משניות ליום משנה שלמה

יו"ל ע"י משנה שלמה

העמותה להנחלת אהבת התורה
ואהבת ישראל (ע"ר)

מס' עמותה: 580553329

משנה שלמה עמותה
להנחלת אהבת התורה
ואהבת ישראל (ע"ר)

טל': 052-5802345 מייל: mishna.shlema@gmail.com
כתובת: עין שמש 23 גני תקווה 55900

פרויקט שתי משניות ליום - לעילוי נשמת
הרה"ק רבי אברהם מתתיהו ב"ר מנחם נחום זצוק"ל כ"ק האדמו"ר מסטפונש
הרה"ק רבי חיים זאנוויל ב"ר משה זצוק"ל כ"ק אדמו"ר מריבניץ

"תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא שנאמר: "הליכות עולם לו"
אל תיקרי הליכות אלא הלכות". - רש"י: הלכות - משנה וברייתא, הלכה למשה מסיני.

הלימוד היומי לעילוי נשמת

מרון הראשון לציון רבי עובדיה בן ג'ורג'יה זצוק"ל
ר' מנחם יצחק בנימין ב"ר יוסף חיים ברלמן ע"ה
הרה"ק רבי חיים אבישלוס ב"ר עזרא אליהו כהן זצוק"ל

רבינו עובדיה מברטנורא

אלו הן חטאות הצבור. שאנו צריכין להזכירם, שהרי הפנימיות כבר נשנו. שעירי ראשי חדשים ושל מועדות. שהן על מזבח החיצון. שחיתתן בצפון. שהרי למדנו בבנין אב לכל החטאות שהן טעונות צפון. עלה בכבש ופנה לסובב. מפני שדמה ניתן על הקרנות ובאצבע, צריך לעמוד על גבי סובב. אבל בכל שאר הדמים שהן התחתונים מן החוט ולמטה, עומד על הרצפה אצל זוית המזבח וזורק מן הכלי, וכל מקום שיגיע למזבח כשר. ובא לו לקרן דרומית מזרחית. שבה הוא פוגע ראשון, כדקיימא לן [יומא דף ט"ו] כל פינות שאתה פונה לא יהיו אלא דרך ימין, והכבש בדרום, וכשעולה בו ופניו למזבח נמצא ימינו למזרח, ופונה לימינו למזרח ובא לו לאותה הקרן והולך ומקיף בסובב דרך ימין ופניו למזבח מן הדרום למזרח וממזרח לצפון ומצפון למערב דהיינו דרך ימין. ואמה על אמה ברום אמה הנתון בראש המזבח בכל זוית וזוית שבו, קרוי קרן.

משנה ג'

חטאות הצבור קרבנות חטאת, שבאים ע"י הציבור וְהַיָּחִיד קרבן חטאת, שמביא אדם יחיד מישראל שחטא - אלו הן חטאות הצבור המשנה מתחילה לפרט אילו קרבנות חטאת מביא הציבור: **שְׁעִירֵי רָאשֵׁי הַחֲדָשִׁים** שעיר שמביאים כקרבן מוסף בראש חודש וְשֵׁל מוֹעֲדוֹת שעירים שמביאים כקרבן מוסף בחגי ישראל - שְׁחִיטָתוֹ בַּצָּפוֹן קרבנות החטאת נשחטים בצפון העזרה, וְקָבוֹל דָּמָן ומקבלים את דם השחיטה בְּכָלִי שָׂרֵת בַּצָּפוֹן העזרה, וְדָמָן טָעוֹן אֲרָבַע מִתְּנוֹת ויש להזות מדם השחיטה שבכלי השרת ארבע פעמים **עַל אֲרָבַע קָרְנוֹת** על ארבעת קרנות מזבח העולה. **כִּיצַד** ועתה מסבירה המשנה כיצד היה הכהן מזה את ארבעת ההזאות על קרנות המזבח **עָלָה בַּכֶּבֶשׂ** הכהן היה עולה בכבש המזבח, וְפָנָה לְסוּבָב ואז היה פונה ימינה לכבש המוליד למקום שנקרא סובב המזבח, שהיה מקיף את המזבח (ראה איור), וּבָא לוֹ וכשהגיע הכהן ל... **לְקָרְן דְּרוֹמִית מְזָרְחִית** שזו הקרן הראשונה שאלה היה הכהן מגיע, היה מזה עליה מן הדם שבכלי השרת, **מְזָרְחִית צְפוֹנִית** אח"כ עבר לקרן שהיתה נמצאת בצד צפון מזרח של המזבח והיה מזה עליה מן הדם שבכלי, **צְפוֹנִית מְעֲרָבִית** ומשם עבר לקרן צפון מערב וגם עליה היה מזה **מְעֲרָבִית דְּרוֹמִית** ובסוף היה מגיע לקרן המזבח שהיתה בצד דרום מערב וגם עליה היה מזה מן הדם. **שְׁיָרֵי הַדָּם** את הדם שנשאר בכלי לאחר גמר ההזאות על המזבח **הָיָה שׁוֹפֵךְ** הכהן **עַל יְסוֹד דְּרוֹמִי** לתוך נקב שהיה ביסוד המזבח, בצד הדרומי של המזבח. וְנֶאֱכָלִין את בשר קרבנות החטאת יש לאכול... **לְפָנִים מִן הַקְּלָעִים** בתוך תחום העזרה, **לְזָכְרֵי כְּהֵנָה** ונאכלין רק ע"י כהנים זכרים, **בְּכָל מֵאֲכָל** בכל צורת בישול שרוצים, בין צלוי באש, בין מבושל בסיר, **לְיוֹם וְלֵילָה עַד חֲצוֹת*** ניתן לאכול מבשר הקרבן רק ביום הקרבת הקרבן עד חצות הלילה של אותו יום.

* במסכת ברכות למדנו, שבאמת כל דבר שהתירו חכמים לעשות עד חצות לילה היה מותר לעשותו עד זמן עלות השחר וכדי לזרז את האדם שלא יעבור את הזמן המותר הגבילו את זמן העשייה עד חצות הלילה

על יסוד דרומית. דילפינן ירידתו מן הכבש בחטאות החיצונות ושיירי הדם בידו, מציאתו מן ההיכל ושייריים הפנימיים בידו, מה יציאתו מן ההיכל היה נותן שיירי הדם בסמוך לו שהוא יסוד מערבי כדכתיב (ויקרא ד') "אשר פתח אהל מועד", דהיינו לצד מערב שהוא סמוך להיכל, אף ירידתו מן הכבש נותן השייריים בסמוך לו, דהיינו יסוד דרומי סמוך לכבש, שהכבש בדרום. **לפנים מן הקלעים.** לפי שבמשכן היו קלעים היקף לחצר אהל מועד, ובחטאת כתיב (שם ו) "במקום קדוש תאכל בחצר אוהל מועד". ובבית עולמים היתה חומת העזרה במקום הקלעים. **לזכרי כהונה.** דגבי חטאת ואשם ומנחה כתיב כל זכר בכהנים יאכל אותה. **בכל מאכל.** משום דבעי למתני בפסח דאינו נאכל אלא צלי, תנא בכולהו בכל מאכל. **ליום ולילה.** דכתיב (שם ז') "ובשר זבח תודת שלמיו ביום קרבנו יאכל", למדנו לתודה שנאכלת ליום אחד. חטאת ואשם מנין, תלמוד לומר זבח. **עד חצות.** סייג עשו חכמים לתורה להרחיק את האדם מן העבירה. דהא קרא לא יניח ממנו עד בוקר קאמר

לעילוי נשמת

מורי ורבי הרה"ק יצחק יגן ב"ר יעקב ורחל זצוק"ל
מור"ר אבי דוד שלום ב"ר שלמה דב וברכה שיפמן ע"ה
הרבנית פעריל דבורה ע"ה בת הרב ישראל צבי יאיר
מרת חיה רויזא בת מוה"ר נטע צבי שלאינגר ע"ה

לקבלת המשנה היומית למייל או לוצאפ ולהנצחות

ניתן לשלוח מייל לכתובת: mishna.shlema@gmail.com

או לשלוח הודעה לנייד: 052-5802345 או: 053-4287288

משנה ד'

העולה קרבן עולה. הינו שייך לקבוצת הקרבנות שנקראים... **קדשי קדשים** דהיינו שדין קרבן עולה שאר קרבנות קדשי הקודשים* כגון חטאת ואשם ויש בהם מעילה** - **שְחִיטָתָהּ בַצֶּפֶן קרבן העולה נשחט בצפון העזרה, וְקָבֹל דָּמָה ומקבלים את דם השחיטה בְּכָלִי שְׁרֵת בַּצֶּפֶן העזרה, וְדָמָה טָעוֹן שְׁתֵי מִתְּנוֹת ומזה הכהן מדם השחיטה בשתי קרנות (פינות) של מזבח החיצון שֶׁהוּן אַרְבַּע והיות שהכהן מזה בקרן המזבח, יוצא שהדם מגיע בכל זריקה לשתיים מן הדפנות ובסה"כ שתי זריקות בשתי קרנות נמצא שהדם נשפך על ארבע דפנות המזבח, זהו שנאמר שתיים שהן ארבע (ראה תרשים), וטְעוֹנָה הַפֶּשֶׁט ויש להפשיט את קרבן העולה מן העור, וְנִתּוּחַ ולחתוך את הקרבן לאברים, וְכָלִיל לְאֵשִׁים ואת כל חלקי הבהמה מעלים לשריפה על המזבח, אך עור הקרבן ניתן לכהנים.**

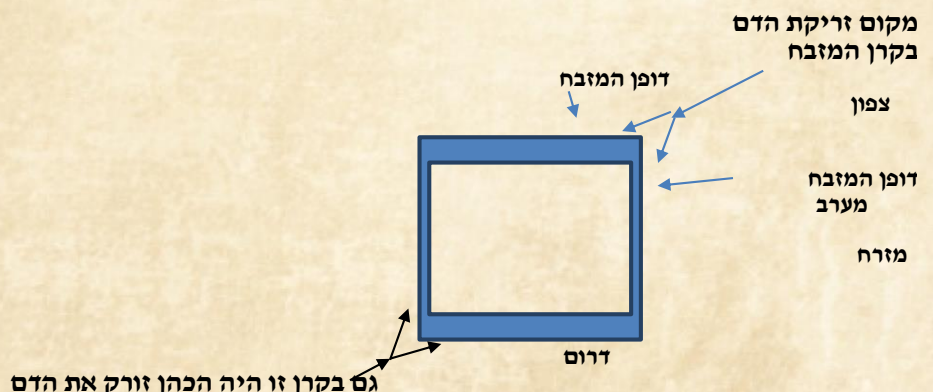
*לעניין שאם ייצא הקרבן חוץ לעזרה, או שנגע בו טבול יום (אדם שטבל מטומאתו אך צריך לחכות לשקיעת החמה שאז נגמרת טהרתו), או שנגע בו מי שלא גמר את כל תהליך הכפרה שלו, או אם מישהו לקח מהקרבן ונהנה ממנו (מעל) דינו כמו בקורבנות חטאת ואשם שהם נקראים קדשי קדשים

**מהי מעילה? אדם שלקח מן ההקדש של בית המקדש שווה פרוטה, או השתמש בחפץ של הקדש שימוש השווה פרוטה חייב להחזיר את שווי החפץ או השימוש בתוספת חומש (כך שתשלום החומש יוצא חמישית מהסכום הכולל) בנוסף, מתחייב המועל בעונש ואם מעל בשוגג, צריך להביא גם קרבן אשם.

דין המעילה קיים רק במה שנקרא קדשי ה' ולכן דין המעילה משתנה בין סוגי הקרבנות השונים, יש קרבנות שיש בהם דין מעילה ויש קרבנות שאין בהם דין מעילה ונפרט את סוגי הקרבנות לעניין דין מעילה:

- א. קרבנות שבהם כל הקרבן נשרף כליל על המזבח, כגון קרבן עולה – יש בהם דין מעילה משעה שהוקדשו לקרבן עד זמן שנעשה בהם מצוותן (גמר הפעולות בקרבן)
- ב. קדשי קדשים, כגון חטאת ואשם - יש בהם דין מעילה משעה שהוקדשו כקרבן עד שנזרק דמם על המזבח, שכן מזמן זה מותר לכהנים לאכול מבשר הקרבן, לכן אין דין מעילה בבשר הקרבן משעה שהדם נזרק כאמור
- ג. קדשים קלים, כגון שלמים – אין דין מעילה בבשר הקרבן כלל, אך לאחר שנזרק הדם על המזבח, יש דין מעילה בחלקי הבהמה שמוקרבים על גבי המזבח, שכן הם נקראים קדשי ה'

תרשים זריקת הדם בשתי קרנות המזבח – שתיים שהם ארבע

רבינו עובדיה מברטנורא
העולה קדשי קדשים. היא. ליפסל ביוצא, ובטבול יום, ובמחוסר כפורים ומועלים בה. ומשום דלא כתיב בה בקרא קודש קדשים היא כמו בחטאת ואשם, אשמועינן תנא הכא דהיא נמי קדשי קדשים כחטאת ואשם, שהרי היא שוה להם למקום שחיתתן וקבלת דמן. **שתי מתנות.** בקרן מזרחית צפונית, ובקרן מערבית דרומית שכנגדה באלכסון. וטעמא, משום דקרן מזרחית דרומית לא היה לו יסוד לפי שלא היה בחלקו של בנימין שנתנבא יעקב עליו (בראשית מ"ט) "בבקר יאכל עד", באחסנתיה יתבני מקדשא, דבר המקודש לדמים לא יהא אלא בחלקו של בנימין, ואותו הקרן לא היה בחלקו, שהמזבח היה תופס בחלקו של יהודה אמה במזרחו ואמה בדרומו כל אורך מזרח ודרום בעובי אמה, אלא שלא היתה אמה שבמזרח על פני כל המזרח, שכשמגיע לקרן מזרחית צפונית היתה כלה בתוך אמה לקרן, וכן אכילת האמה הדרומית לא היתה מהלכת על פני כל הדרום, שכשמגיע לקרן דרומית מערבית היתה כלה סמוך לקרן אמה. נמצא יסוד לשלוש הקרנות. הלכך היה מתחיל בקרן צפונית מזרחית. הואיל וקרן דרומית מזרחית אין לה יסוד לפי שלא היה בחלקו של טורף שנתנבא עליו יעקב. ועולה טעונה תחלת מתן דמה כנגד היסוד, הלכך בעי הנך תרתי דאמרן. דשתי מתנות שהן ארבע בעינן, כדי שיהא מתן הדם בארבע רוחות המזבח, דכתיב (ויקרא א) "וזרקו את הדם על המזבח סביב", אי זרקו יכול יזרקו בזריקה אחת, תלמוד לומר "סביב" ואי אפשר להקיף בזריקה אחת. אי סביב יכול יקיפנו כחוט, תלמוד לומר וזרקו, ואין זריקה אלא מרחוק, וכחוט אי אפשר להקיף אלא באצבע. הא כיצד? נותן שתי מתנות שהן ארבע. **וטעונה הפשט ונתוח.** כדכתיב (שם) "והפשיט את העולה ונתח אותה לנתחיה". **וכליל לאישים.** כולה נשרפת על גבי האש.

תרשים מזבח העולה

